



RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Riigikohus: Kaitseväe harjutusvälja loomisel oleks tulnud maaomanik kaasata

Riigikohus: Kaitseväe harjutusvälja loomisel oleks tulnud maaomanik kaasata

21. oktoober 2021

Riigikohus tunnistas õigusvastaseks Soodla harjutusvälja loomist puudutanud valitsuse korralduse, sest menetlusse ei kaasatud maaomanikku, kelle kinnistu asub keset harjutusvälja. Samas jättis kohus korralduse tühistamata, sest praegusel juhul poleks omaniku kaasamine lõppotsust muutnud.

Riigikohus tegi täna otsused kahes kohtuasjas, mis puudutasid Kaitseväe uue harjutusvälja loomist ja seal õppuste korraldamist.

Kohtusse pöördus maaomanik, kelle Harjumaal Pillapalu külas asuv kinnistu sattus keset Soodla harjutusvälja, mis loodi valitsuse korraldusega 2015. aastal. Kinnistul asub hoone, mida omanik kasutab suvekoduna. Kinnistule pääseb ainult üle harjutusvälja. Kaitseväge korraldab alates 2018. aastast kinnistut ümbritsevas riigimetsas taktikalisi õppusi.

Esimeses kohtuasjas nõudis kaebaja harjutusvälja loonud valitsuse korralduse tühistamist. Harjutusväli hõlmab küll kaebaja kinnistut, aga ta jäeti selle loomise menetlusse kaasamata. Maaomanik sai harjutusväljast teada alles kolm aastat pärast selle asutamist, kui talle tehti ettepanek oma kinnistu riigile müüa. Kaebaja hinnangul kitsendab harjutusväli oluliselt tema võimalusi oma maad kasutada ja vähendab selle väärtust.

Teises kohtuasjas palus maaomanik keelata Kaitseväl harjutusvälja kasutamise sõjaliseks väljaõppeks. Seal toimuvatel taktikalistel õppustel kasutatakse muu hulgas rasketehnikat, paukpadroneid ja valgusrakette ning kaebajat häirivad müra ja õppuste ajal kehtivad liikumispiirangud.

Riigikohus: mõjuvad avalikud huvid kaaluvad üles üksikute eraomanike huvid

Riigikohtu halduskolleegium tunnistas oma otsuses harjutusvälja asutanud valitsuse korralduse õigusvastaseks, aga jättis selle tühistamata.

Kolleegium selgitas, et kuna harjutusvälja loomine toimus praegusel juhul enne planeeringute koostamist, siis oli see esimene menetlus, kus kaaluti maa-ala avalik-õigusliku seisundi muutmist. Sellepärast oleks tulnud kaebaja kui maaomanik harjutusvälja asutamisel ära kuulata. Kuna seda ei tehtud, siis on valitsuse korraldus formaalselt õigusvastane.

Samas jättis Riigikohus valitsuse korralduse kehtima, sest praegusel juhul poleks kaebaja kaasamine ja tema seisukoha ärakuulamine lõppotsust mõjutanud.

Nimelt on korralduse seletuskirja järgi Kaitseväe keskpõlügeni lähiumbruses vaja uusi maa-alasid nii Eesti

üksuste kui ka riigis viibivate liitlasvägede väljaõppeks. See maa-ala vastas valikukriteeriumidele kõige paremini ja alternatiivne asukoht puudub. Riigikohus märkis, et harjutusvälja kasuks räägivad mõjuvad avalikud huvid, mis paratamatult võivad konkreetsel juhul üle kaaluda üksikute eraomanike huvi oma kinnistuid vabalt kasutada.

Harjutusväljal sõjalise väljaõppe keelamist puudutanud kohtuasjas tühistas Riigikohus ringkonnakohtu otsuse, millega maaomaniku kaebus oli osaliselt rahuldatud, ja jättis selle täielikult rahuldamata.

Kolleegium märkis, et valitsuse korraldusega loodi õiguslik alus maa-ala kasutamiseks harjutusväljana ning seal võib läbi viia taktikalisi harjutusi, mis ei eelda ohuala loomist ega omandiküsimuste eelnevat lahendamist. Kohtu hinnangul anti selle korraldusega ka õiguslik alus kaebajat häirinud mürale ja liikumispiirangutele.

Riigikohus juhtis tähelepanu sellele, et kui Kaitseväe territoorium on julgeolekuala, kus kõrvalised inimesed ei tohi üldse viibida, siis harjutusväljal on keelatud liikuda üksnes harjutuste, õppuste ja muu ohtliku tegevuse ajal. Kuna Soodla harjutusväljal toimuv sõjaline väljaõpe on seadustega kooskõlas, siis kehtib sellele seaduses toodud erand, mis vabastab riigikaitse tegevuse mürapiirangute alt.

OTSUS 1 [1]

OTSUS 2 [2]

Iris Raudsik
Kommunikatsioonispetsialist
Riigikohus
iris [dot] raudsik@riigikohus [dot] ee
+372 7309 025

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohus-kaitsevae-harjutusvalja-loomisel-oleks-tulnud-maaomanik-kaasata>

Lingid

[1] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid/?asjaNr=3-18-913/85>

[2] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid/?asjaNr=3-20-286/43>